

Ennen oli paremmin

Pessimismi maan tulevaisuudesta
valtaa Suomessa alaa

Sami Metelinen
Toimituspäällikkö, EVA

sami.metelinen@eva.fi
@SamiMetelinen
www.eva.fi

- Yli puolet (55 %) arvioi, että ennen ihmiset olivat onnellisempia kuin nykyään. Osuus on 16 prosenttiyksikköä suurempi kuin keväällä 2020.
- Vain viidesosa (20 %) arvioi asioiden maassamme olevan menossa tällä hetkellä oikeaan suuntaan. Kuusi kymmenestä (60 %) arvioi suunnan olevan väärä.
- Enää selvästi alle puolet (40 %) suhtautuu maamme tulevaisuuteen optimistisesti. Pessimistisesti suhtautuvia on liki yhtä paljon (38 %).
- Suomalaisten pessimismiä tulevaisuuden suhteen selittää se, että puolet (49 %) arvioi työttömäksi joutumisen vaaran kasvaneen. Julkisen talouden ongelmien leviäminen koskemaan omaa taloutta huolettaa monia (46 %) ja likimain yhtä moni (48 %) sanoo varautuvansa ostamaan itse terveydenhuollon palveluita.

Suomen tulevaisuudennäkymät huolettavat yhä useampia. Maan suuntaan suomalaiset eivät ole järin tyytyväisiä. Keskeiset ongelmakohdat paikantuvat niin julkisen talouden kuin reaalitaloudenkin kehnoon jamaan.

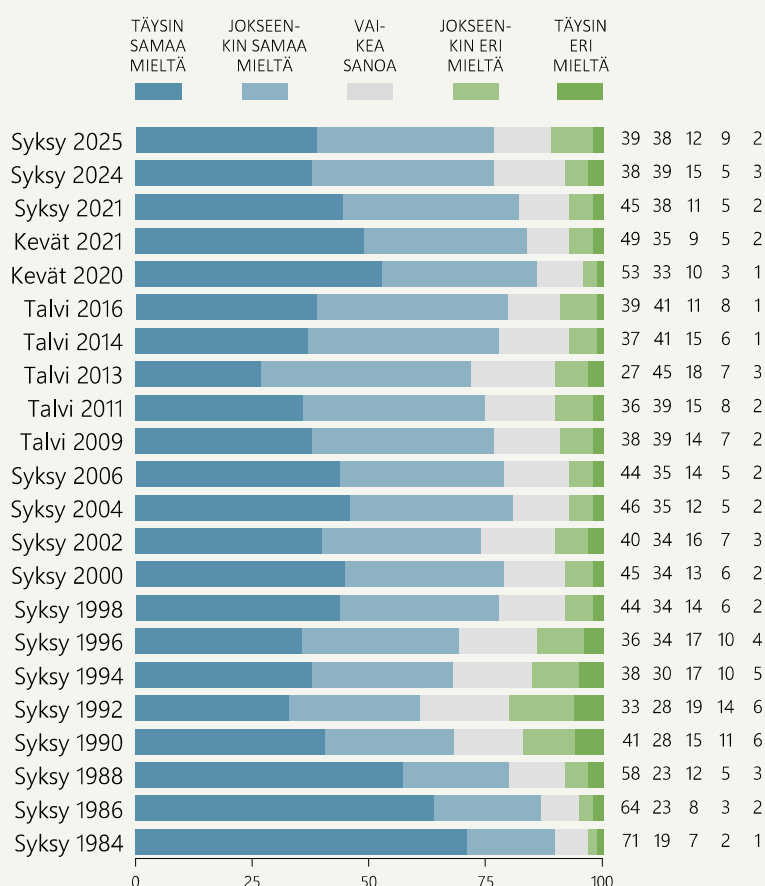
Maailman myllertäessä suomalaiset pitävät maataan silti kelpo paikkana, sillä yli kolme neljästä (77 %) suomalaisesta arvioi edelleen, että on onni ja etuoikeus olla suomalainen (Kuvio 1). Vain kymmenesosa (11 %) ei näe suomalaisuuttaan etuoikeutena.

Edelliseen, syksyn 2024, mittaukseen nähden tyytyväisyys suomalaisuuteen on pysynyt entisellä tasollaan¹, joka vastaa likimain pitkän ajan keskiarvoa. Koronapandemian aikana, vuosina 2020–2021, suomalaisuuden

arvostus kohosi hetkeksi pitkän ajan keskiarvoa korkeammalle tasolle.² Pandemia yhdisti suomalaiset, kun vastassa oli vaikutuksiltaan ja merkittävyydeltään vielä tuntematon vitsaus. Samalla myös suomalaisten entisestään vahva luottamus valtiollisiin instituutioihin, erityisesti virkamiehiin ja tutkittuun tietoon, kohosi ennätyslukemiin.³

Keskeinen selittäjä suomalaisuuden korkealle arvostukselle näyttäisikin olevan luottamuksen yhteiskunta. Sen merkitys korostuu kriisiaikoina, jolloin Suomeen kohdistuu ulkopuolisia uhkia. Vuodesta 1984 toistetun Arvo- ja asennetutkimuksen väittämän suurin notkahdus havaittiin syksyllä 1992 keskellä syvintä lamaa, vaikka tuolloinkin enemmistö sanoi pitävänsä suomalaisuutta onnena ja

Kuvio 1. "On onni ja etuoikeus saada olla suomalainen" (%)

etuoikeutena. Huolimatta pitkästä nollakasvun ajasta ja viime aikoina kasvaneesta työttömyydestä, vastaavaa notkahdusta onnessa ei nyt havaita. Yksi selitys tälle saattaa olla se, että vaikea maailmanpoliittinen tilanne ja Venäjän Eurooppaan luoma sotilaallinen uhka saa suomalaiset arvostamaan sitä, että asuu maassa, jossa kriiseihin on varauduttu. EVAn viimeisimmässä uhkakyselyssä nimenomaan sotilaalliseen uhkaan arvioitiin varaudutun hyvin.⁴

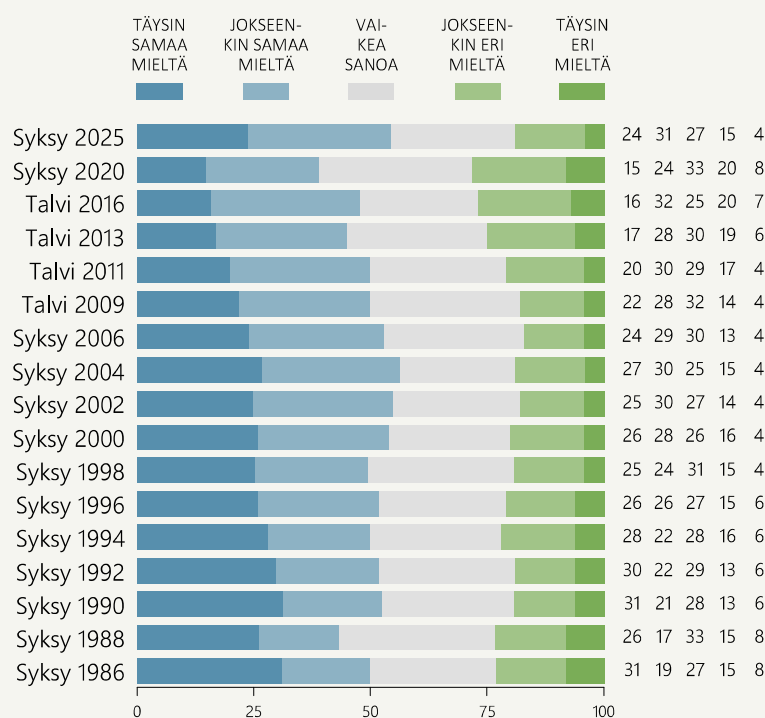
Suomalaisuus itsessään nähdään siis edelleen vahvuutena, mutta toisaalta syksyn 2025 Arvo- ja asennetutkimuksen kokonaisuus piirtää onnellisuuteen epävarmuuden varjoja, kun tunnetta pyydetään peilaamaan menneisiin vuosiin. Yli puolet (55 %) arvioi, että ennen ihmiset olivat onnellisempia kuin nykyään (Kuvio 2). Vain viidesosa (19 %) epäilee ihmisten olleen ennen nykyistä onnellisempia. Toisaalta varsin moni (27 %) ei osaa tai halua ottaa asiaan kantaa.

Arvioissa on tapahtunut huomattava, 16 prosenttiyksikön, muutos entisaikojen onnellisuutta painottavaan suuntaan syksyn 2020 mittaukseen nähden. Mittausten aikasarjassa on aina nähty painotus onnellisuuden nostalgisointiin, mutta nyt havaittu muutos on silmiinpistävä ja on yhteydessä hitaasti laajenevaan pessimismiin maamme suunnasta.

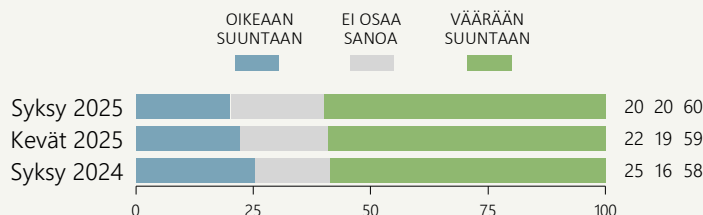
Vain viidesosa (20 %) arvioi asioiden maassamme olevan menossa tällä hetkellä oikeaan suuntaan (Kuvio 3). Kuusi kymmenestä (60 %) arvioi suunnan olevan väärä.

Arvioita Suomen suunnasta kysyttiin ensi kertaa syksyn 2024 mittauksessa. Oikeasuuntaisuusarviot ovat siihen nähden vähentyneet viisi prosenttiyksikköä. Muutos ei ole järin suuri, mutta suunta kuvaa hitaasti kasvannutta pessimismiä siihen, että nykyinen Peteri Orpon (kok.) hallitus onnistuisi nopeassa aikataulussa kääntämään Suomen uuteen kukoistukseen ainakaan taloudellisilla mittareilla mitattuna. Syksyn 2025 Arvo- ja asen-

Kuvio 2. "Ennen ihmiset olivat onnellisempia kuin nykyään" (%)

Kuvio 3. Ovatko asiat maassamme tällä hetkellä menossa mielestäsi oikeaan vai väärään suuntaan?

netutkimuksen aiemmin raportoidut tulokset ovat osoittaneet, että suomalaisia yhdistävät huolet sekä julkisen talouden tilanteesta että päättäjien kyvystä ratkaista ongelmat.⁵

Siinä, missä onnellisuutta koskeissa väittämissä (Kuviot 1 ja 2 edellä) kysymys on ennen kaikkea suomalaisten tuntemuksista, kääntyy huomio maan suunnasta kysyttäessä selvästi akuutteihin poliittisiin kysymyksiin. Siitä kielivät puolueiden äänestäjryhmien väliset suuret näkemyserot. Kokoomuksen kannattajien selvä enemmistö (62 %) uskoo asioiden menevän nyt oikeaan suuntaan (ks. Kuvioliite). Heidän uskonsa on jopa vahvistunut puoli vuotta aiemmin tehtyyn mittaukseen nähden (+13 %-yks.).⁶ mikä saattaa heijastella oikeistoäänestäjien tyytyväisyyttä vuonna 2025 loppuun vietyihin tärkeimpiin hallituksen työmarkkinauudistuksiin ja kevään 2025 kehysriihessä toteutettuihin veroratkaisuihin, kuten päätökseen alentaa korkeimpia marginaaliveroja.

Myös perussuomalaisten kannattajien arviot maan suunnasta ovat kohentuneet aavistuksen (+ 5 %-yks.), kun 45 prosenttia heistä arvioi maamme olevan menossa nyt oikeaan suuntaan ja 36 prosenttia arvioi suunnan olevan väärä. Muiden puolueiden kannattajien osalta arviot maan suunnasta ovat pysyneet pessimistisinä tai heikentyneet entisestään. Keskustan kannattajista 62 prosenttia arvioi maamme suunnan olevan väärä, vih-

reiden äänestäjistä näin arvioi 78 prosenttia, SDP:n kannattajista 82 prosenttia ja vasemmistoliiton kannattajista 93 prosenttia.

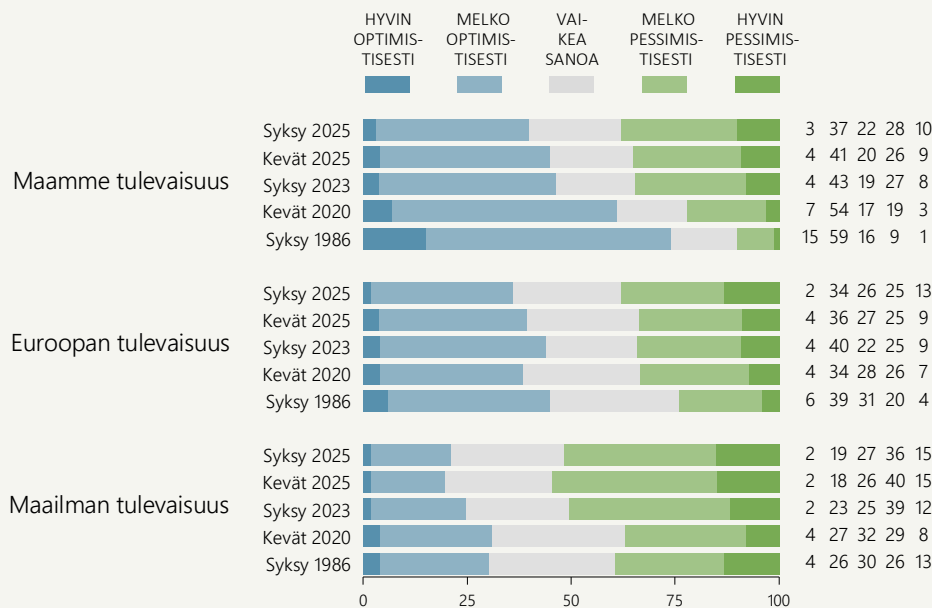
Pessimismi maan tulevaisuudesta kasvaa

Enemmistön näkemys maamme väärästä suunnasta heijastuu hiipuvaan optimismiin maamme tulevaisuuden suhteen. Enää selvästi alle puolet (40 %) suhtautuu maamme tulevaisuuteen optimistisesti (Kuvio 4). Pessimistisesti suhtautuvia on liki yhtä paljon (38 %).

Vertailukohdan suomalaisten kokemaan optimismiin maan tulevaisuuden suhteen asettaa mittaus neljän vuosikymmenen takaa. Syksyllä 1986 suomalaisten optimismi oli aivan omilla lukemillaan verrattuna nykyi- kaan, ja vielä koronakeväänä 2020 suomalaisten selvä enemmistö suhtautui maan tulevaisuuteen optimistisesti. Siitä optimismilukemat ovat hiipuneet asteittain.

Suhtautumisessa maamme tulevaisuuteen havaitaan merkittävää vaihtelua etenkin vastaajan kotitalouden tulojen perusteella. Hyvätuloisten enemmistö suhtautuu tulevaisuuteen optimistisesti, mutta optimismi hiipuu siirryttäessä pienituloisempiin kotitalouksiin.⁷ Poliittisesti tämä näkyy siinä, että hyvätuloisiin painottuneiden kokoomusäänestäjien selvä enemmistö (63 %) suhtautuu maamme tulevaisuuteen optimistisesti, kun

Kuvio 4. Kuinka optimistisesti tai pessimistisesti suhtaudut tulevaisuuteen?

taas suhteellisesti eniten pienituloisia kotitalouksia puhuttelevan vasemmistoliiton äänestäjien enemmistö (55 %) suhtautuu maamme tulevaisuuteen pessimistisesti (ks. Kuvioliite).

Kun katse suunnataan maastamme laajemmalle, pessimismi dominoi. Näkemykset ovat aina olleet sitä pessimistisempiä, mitä kauemmaksi yksilöstä mennään. Euroopan tulevaisuuteen optimistisesti suhtautuu reilu kolmasosa (36 %) ja pessimistisesti hieman suurempi joukko (38 %, ks. Kuvio 4 edellä). Viime vuosina optimismi Euroopan suhteen on hivenen vähentynyt, mutta toisaalta pessimismi Euroopan suhteen ei ole kasvanut erityisen jyrkästi. Tuloksiin vaikuttanee se, että suomalaisten enemmistö suhtautuu Euroopan unioniin myönteisesti, mutta toisaalta EU ei ole kyennyt Venäjän uhan alla suomalaisten toivomaan päätöksentekokykyyn.⁸

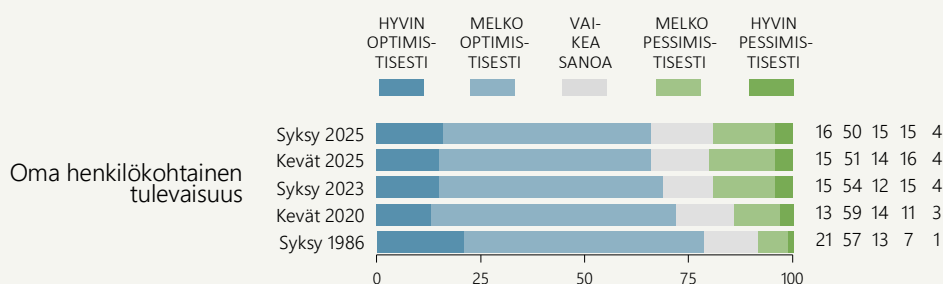
Kun katse laajennetaan koskemaan koko maapalloa, suhtautuminen muodostuu voittopuoleisen pessimistiseksi. Vain viidesosa (21 %) suhtautuu maailman tulevaisuuteen

optimistisesti ja puolet (51 %) pessimistisesti (ks. Kuvio 4 edellä). Enemmistö suomalaisista kääntyi pessimistiseksi maailman tulevaisuuden suhteen Venäjän aloitettua suurhyökkäyksenä Ukrainassa keväällä 2022. Tämä muutos aiempaan nähden havaitaan Kuvion 4 aikasarjassa syksyn 2023 mittauksen kohdalla.

Venäjän hyökkäys toi aiempaa näkyvämmiksi maailmanpolitiikassa jo aiemmin vallinneet keskinäiset jännitteet Yhdysvaltojen, Euroopan, Venäjän ja Kiinan välillä. Ukrainan sodan venyessä ja Donald Trumpin aloitettua toisen presidenttikautensa nämä maailmanpolitiikkaan liittyvät epävarmuudet ovat pysyneet ja viime aikoina jopa kasvaneet.

Syksyn 2025 mittauksessa kuitenkin pessimismi on hellittänyt hieman (-4 %-yks.) kevään mittaukseen nähden. Tätä saattaa selittää syksyn 2025 Arvo- ja asennetutkimuksen kokonaisuudessa havaittu pienoinen helpotus siitä, etteivät pahimmat sota- ja talousskenaariot ole toteutuneet, ainakaan aivan heti Trumpin toisen presidenttikauden aluksi.⁹

Kuvio 5. Kuinka optimistisesti tai pessimistisesti suhtaudut tulevaisuuteen?

Työttömyyden vaara huolettaa

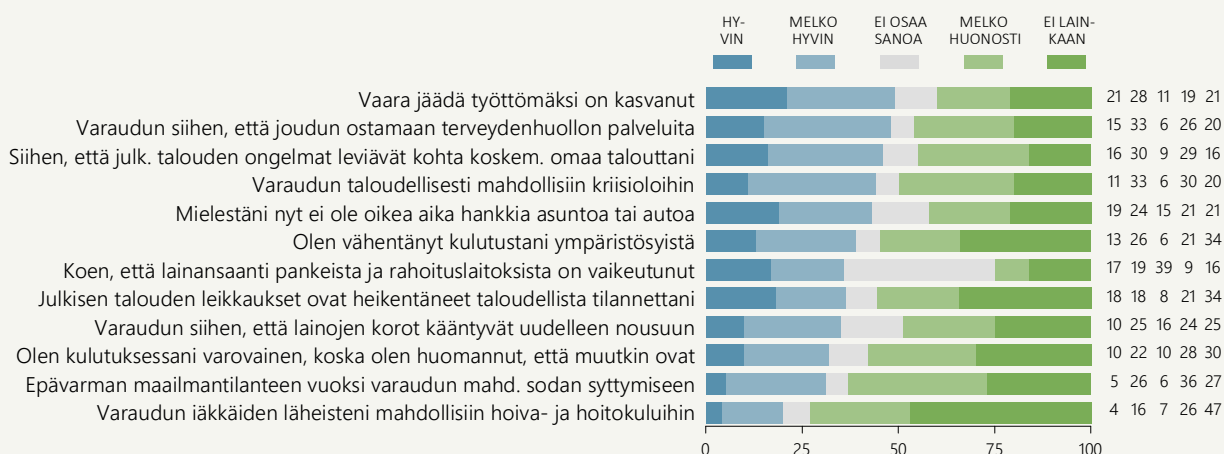
Siinä missä ympäröivä maailma nähdään synkässä valossa ja usko horjuu kotimaan tulevaisuuteenkin, suomalaiset pysyvät optimistisina oman tulevaisuutensa suhteen. Kaksi kolmesta (66 %) suhtautuu omaan henkilökohtaiseen tulevaisuuteensa optimistisesti, ja pessimistisen näkökannan ottaa vain viidesosa (19 %, Kuvio 5).

Siinä missä näkemys maan tulevaisuudesta on synkentynyt asteittain, näkemys omasta henkilökohtaisesta tulevaisuudesta on säilynyt kevään 2025 tasolla. Vakaata optimismia selittää se, että isolla osalla ihmisistä oma taloudellinen tilanne on säilynyt vakaana.

Epävarmuus tulevasta vaihtelee kuitenkin oman henkilökohtaisen tulevaisuuden kohdalla enemmän taustatekijöiden mukaan kuin arvioissa maan, Euroopan ja maailman tulevaisuudesta. Optimismi kasvaa vastaajan koulutuksen ja sosioekonomisen statuksen sekä asuinpaikkakunnan koon mukaan (ks. Kuvioliite).

Tarkempaa tietoa siitä, miten suomalaiset tällä hetkellä näkevät oman taloudellisen tilanteensa saatiin kysymyssarjasta, jossa suomalaisia pyydettiin arvioimaan 12 luonnehdinnan kohdalla, kuinka hyvin ne kuvaavat omaa taloudellista ajattelua tai tilannetta (Kuvio 6).

Kuvio 6. Kuinka hyvin seuraavat luonnehdinnat kuvaavat omaa taloudellista ajattelua tai tilannetta tällä hetkellä?

Päälimmäiseksi huoleksi suomalaisilla nousee se, että vaara jäädä työttömäksi on kasvanut. Näin omaa tilannettaan arvioi puolet (49 %) suomalaisista. 40 prosentin kohdalla tämä kuvaa omaa tilannetta huonosti tai ei lainkaan. Huomionarvoista on, että pelko työttömäksi jäämisestä koskee etenkin nuoria ja opiskelijoita.¹⁰

Siinä missä työttömyys huolettaa ikähaitarin alkupäässä, ikääntyvät puolestaan varautuvat hankkimaan terveydenhuollon palveluita omalla rahalla. Kokonaisuudessaan vajaalla puolella (48 %) omaa tilannetta kuvaa vähintään melko hyvin varautuminen ostamaan terveydenhuollon palveluita. Arviot kasvavat iän mukana siten, että yli 65-vuotiaista näin arvioi yli kuusi kymmenestä (62 %). Toisaalta 46 prosenttia suomalaisista luonnehtii terveydenhuollon palveluiden kustantamiseen varautumisen kuvaavan omaa tilannetta vähintään melko huonosti. Tähän joukkoon kuuluvat etenkin nuoret, sillä 18–24-vuotiaista 56 prosenttia arvioi tilanteen kuvaavan omaa ajattelua huonosti.

Vaikka verraten laaja joukko varautuu terveydenhuoltopalveluiden kustantamiseen omista tuloista tai säästöistä, varautuminen koskee ennen kaikkea itseä, eikä juurikaan heijastu varautumiseen iäkkäiden läheisten hoiva- ja hoitokuluihin varautumisena. Tällainen kuvaa vain viidesosan (20 %) ajattelua, kun vajaa kolme neljästä (73 %) sanoo läheisten kuluihin varautumisen kuvaavan omaa ajattelua vähintään melko huonosti. Ero omiin kuluihin varautumisen ja läheisten kuluihin varautumisen välillä lienee yhteyksissä suomalaisten haluun pitää kiinni hyvinvointivaltion ideasta siinä, missä esimerkiksi muualla Euroopassa omien vanhempien hoivakuluihin varautuminen on usein tyypillisempää.

Terveydenhuollon palveluista maksamiseen varautumisen taustalla on kaikille

yhteinen ongelma: julkisen talouden heikko tilanne. Vajaa puolet (46 %) arvioi, että julkisen talouden ongelmat leviävät koskemaan omaa taloutta. Toisaalta yhtä suuri osa (45 %) arvioi julkisen talouden ongelmien heijastumisen omaan talouteen kuvaavan omaa ajattelua vähintään melko huonosti. Julkisen talouden tilanteen heijastuminen omaan talouteen on odotetusti yhteydessä kotitalouden tulotasoon.

Vaikka verraten suuri joukko varautuu julkisen talouden ongelmien vaikutuksiin, selvästi harvempi (36 %) arvioi julkisen talouden leikkausten heikentäneen omaa taloudellista tilannetta. Enemmistön (55 %) kohdalla näin ei ainakaan toistaiseksi ole tapahtunut. Odotetusti eniten julkisen talouden leikkaukset ovat oman kokemuksen mukaan heijastuneet opiskelijoihin (62 %) ja työttömiin (60 %).

Tuloskokonaisuus kuvastaa nykyistä monin tavoin epävarmaa tilannetta niin kotimaassa kuin maailmallakin. Verraten iso joukko (44 %) sanoo taloudellisen varautumisen mahdollisiin kriisioloihin kuvaavan omaa ajattelua vähintään melko hyvin. Toisaalta puolet (50 %) ei ainakaan aktiivisesti ajattele omassa taloudellisessa toiminnassaan varautuvansa erityisesti kriisioloihin. Suoranainen sodan uhka ei Arvo- ja asennetutkimuksen mukaan ole suomalaisille akuutti huolenaihe.¹¹ Vaikka kriisioloihin varautuminen kuvaakin melko monen ajattelua, vain vajaa kolmasosa (31 %) sanoo varautuvansa mahdollisen sodan syttymiseen epävarman maailmantilanteen vuoksi. Selvä enemmistö (63 %) ei katso tällaisen kuvaavan omaa taloudellista ajattelua.

Moninaisten kriisien maailmassa ilmasto- ja ympäristökriisi on suomalaisten mielissä saanut väistyä uhkien listalla taloudellisten ja turvallisuuteen liittyvien kriisien tieltä.¹² Tämä näkyy myös taloudellista ajattelua kuvaavien luonnehdintojen listalla siinä, että

vain 39 prosenttia sanoo vähentäneensä kulu-
tustaan ympäristöystävällisyyttä, kun enemmistö (55
%) ei ole näin tehnyt.

Pessimismi on taloudelle vaarallista

Kokonaisuudessaan suomalaisten ajattelua
kuvaava ennen kaikkea kotimaan julkisen talou-
den heikkouteen liittyviin ilmiöihin varautu-
minen. Oman kokonaisuutensa muodostavat
omiin kulutusmahdollisuuksiin ja rahansaant-
tiin liittyvät huolet. Epävarmuus heijastuu
sitä, että 43 prosenttia arvioi, että nyt ei ole
oikea aika hankkia uutta asuntoa tai autoa.
Toisaalta yhtä moni (42 %) sanoo tällaisen
ajatuksen kuvaavan omaa tilannetta ainakin
melko huonosti. Asunnon ja auton hankin-
nan ajankohtaisuus riippuu odotetusti eten-
kin kotitalouden tuloista.

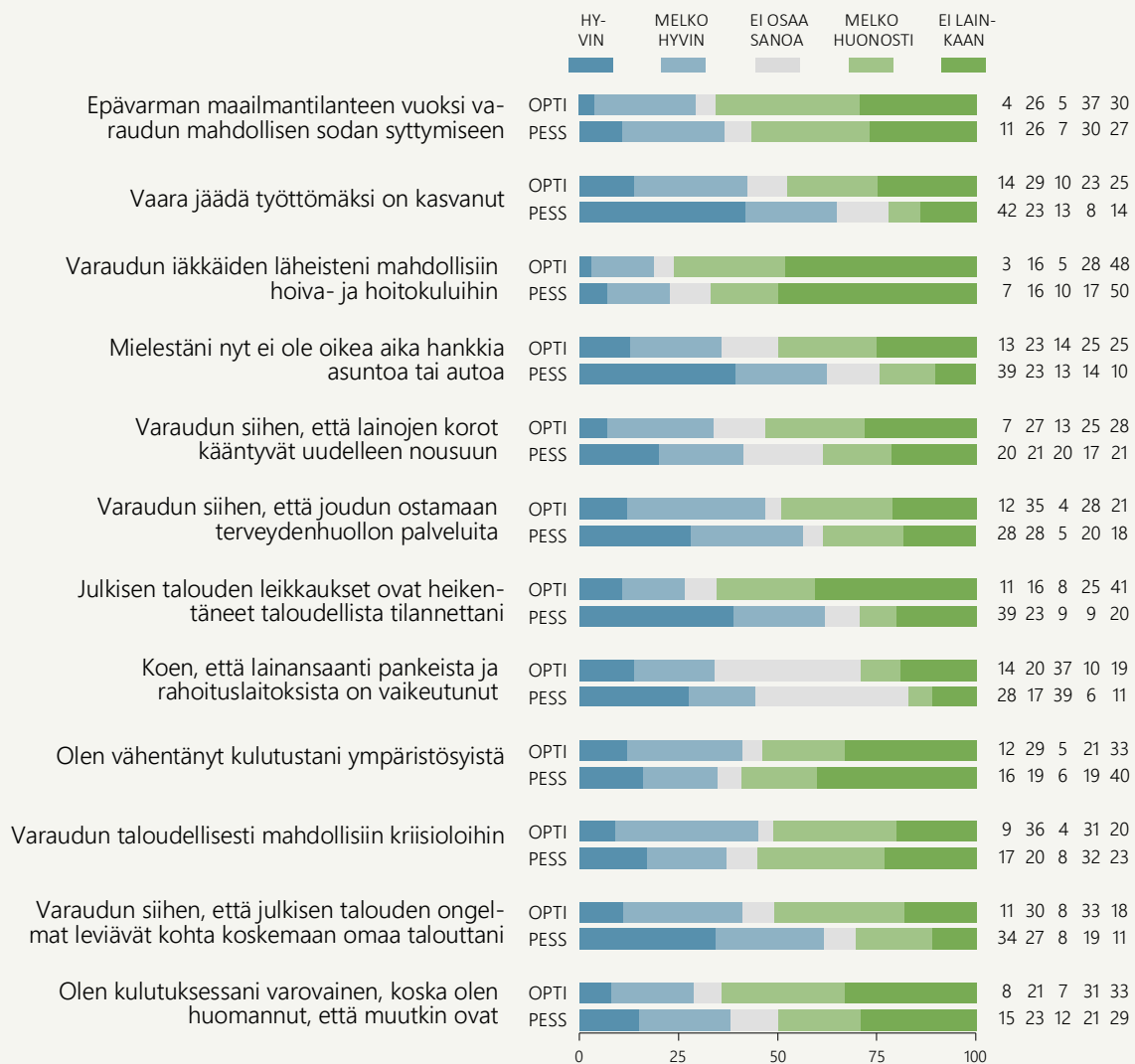
Suuret hankinnat edellyttävät usein lai-
nansaantia, ja reilu kolmasosa (36 %) kuvaa-
kin omaksi huolekseen lainansaannin vaikeu-
tumisen rahoituslaitoksista tai pankeista. Nel-
jäsosa (25 %) ei näe tällaista ongelmaa, mutta
peräti 39 prosenttia ei osaa ottaa kantaa asi-
aan. Tämä on luonnollista ottaen huomioon,
että monille isot, lainansaantia edellyttävät
hankinnat eivät nyt ole ajankohtaisia. Rahoit-
ukseen liittyvää kuluttajien epävarmuutta
kuvaava se, että yli kolmasosa (35 %) varautuu
siihen, että lainojen korot kääntyvät uudel-
leen nousuun. Puolet (49 %) ei pidä tällaista
riskiä ainakaan kovin suurena.

Pessimismillä on taipumusta tarttua ja
tulosteknaisuus antaa viitteitä siitä, että
taloustilanteen jatkuessa heikkona tällainen
kehityskin saattaa vallata alaa. Kolmasosa
(32 %) sanoo olevansa kulutuksessaan varo-
vaisia, koska on huomannut muidenkin ole-
van. Enemmistö (58 %) ei kuitenkaan tällaista
ajatusta jaa.

Pessimismin leviäminen on talouden kas-
vun ja siten myös tulevaisuuden julkisen
talouden kehityksen kannalta vaarallista.
Kokonaisuutena tarkastellen suomalaisten
talousajattelu vaikuttaa olevan melko kah-
tajakautunut. Isolla osalla työ- ja eläketu-
lot ovat pysyneet vakaina ja näyttävät pysy-
vän jatkossakin. Merkittävällä osalla kuiten-
kin oma taloudellinen tilanne luo tulevaisuu-
teen epävarmuutta. Tämä konkretisoituu,
kun tarkastellaan arvioita omasta taloudel-
lisesta tilanteesta peilattuna optimismiin
tai pessimismiin omasta henkilökohtaisesta
tulevaisuudesta (Kuvio 7).

Tulosten ristiintaulukointi paljastaa, että
tällä hetkellä pessimismi paikantuu eten-
kin niiden ihmisten kohdalle, joilla julki-
sen talouden leikkaukset ovat heikentäneet
omaa taloudellista tilannetta ja joiden vaara
joutua työttömäksi on kasvanut. Nämä ihmi-
set ovat myös niitä, jotka varautuvat julkisen
talouden ongelmien leviämiseen koskemaan
omaa taloutta eivätkä koe nyt olevan oikea
aika asunnon tai auton hankinnalle.

Kuvio 7. Kuinka hyvin eri luonnehdinnat kuvaavat omaa taloudellista ajattelua tai tilannetta tällä hetkellä: arviot sen mukaan kuinka optimistisesti (OPTI) tai pessimistisesti (PESS) suhtautuu omaan henkilökohtaiseen tulevaisuuteensa (%)

Viitteet

- 1 Kullas (2024).
- 2 Haavisto (2020a).
- 3 Haavisto (2020b).
- 4 Metelinen (2025a).
- 5 Metelinen (2025b).
- 6 Kuvioliite julkaisussa Metelinen (2025a).
- 7 Yksittäisistä väestöryhmistä optimistisesti maamme tulevaisuuteen suhtautuvia on eniten johtavassa asemassa olevissa (75 %), mikä on yhteydessä ryhmän suhteellisesti korkeaan tulotasoon.
- 8 Haavisto (2026).
- 9 Asia havaitaan syksyn 2025 Arvo- ja asennetutkimuksen suomalaisten suhtautumista Yhdysvaltoihin mittaavissa tuloksissa, jotka ovat tätä artikkelia kirjoitettaessa vielä julkaisematta. Hienoinen muutos havaitaan toisaalta myös esimerkiksi suomalaisten suhtautumisessa Naton turvatakuihin, ks. Metelinen (2025c).
- 10 18–25-vuotiaiden kohdalla vaara työttömäksi jäämisestä kuvaa omaa tilannetta vähintään melko hyvin yli puolella (52 %) ja opiskelijoilla samaten (53 %). Ks. Kuvioliite.
- 11 Metelinen (2025a).
- 12 Ibid.

Näin kysely tehtiin

Tulokset perustuvat 2 038 henkilön antamiin vastauksiin. Tulosten virhemarginaali on koko väestön tasolla 2–3 prosenttiyksikköä kumpaankin suuntaan. Tiedot kerättiin 7.10.–20.10.2025. Vastajat edustavat koko maan 18–79-vuotiaista väestöä (pl. Ahvenanmaa). Aineisto on kerätty Taloustutkimus Oy:n internetpaneelissa, josta tutkimusotos on muodostettu ositetulla satunnaisotannalla. Aineisto on painotettu edustamaan väestöä iän, sukupuolen, asuinalueen, koulutuksen, ammatin tai aseman, toimialan ja puoluekannatuksen mukaan. Aineiston tilastollisen analyysin ja tulosgraafikan on tehnyt Pentti Kiljunen (Yhdyskuntatutkimus Oy).

Lähteet

- Haavisto, I. (2020a). Ylpeys suomalaisuudesta on kevään kultareunus, EVA Artikkeli, <https://www.eva.fi/blog/2020/06/17/ylpeys-suomalaisuudesta-on-koronakevaan-kultareunus/>
- Haavisto, I. (2020b). Poliitiikan poikkeustila – Koronakriisi yhdisti suomalaiset, EVA Analyysi No 81, <https://www.eva.fi/blog/2020/04/30/koronakriisi-palautti-luottamuksen-politiikkaan-2/>
- Haavisto, I. (2026). Kielteisyyys EU:n yhteisvelkaa kohtaan kasvussa – EU ja euro yhä suosittuja, EVA Artikkeli, <https://www.eva.fi/blog/2026/01/10/eun-yhteisvelka-kaantyi-vastatuuleen-mutta-eu-myonteisyyss-pysyy-vahvana/>
- Kullas, E. (2024). Ilo suomalaisuudesta himmentyi peruslukemille, EVA Blogi, <https://www.eva.fi/blog/2024/12/28/ilo-suomalaisuudesta-himmentyi-peruslukemille/>
- Metelinen, S. (2025a). Sittenkin lintukoto – Suomalaisten arviot yhteiskuntaan vaikuttavista uhista lievenevät, EVA Analyysi N:o 148, <https://www.eva.fi/blog/2025/05/27/sittenkin-lintukoto-suomalaisten-arviot-yhteiskuntaan-vaikuttavista-uhista-lievenevat/>
- Metelinen, S. (2025b). Velkaantumisen pysäyttäminen on suomalaisille entistään tärkeämpää – keinoksi valitaan ennemmin leikkaukset kuin veronkiristykset, EVA Artikkeli, <https://www.eva.fi/blog/2025/12/30/velkaantumisen-pysayttaminen-on-suomalaisille-entistakin-tarkeampaa-keinoksi-valitaan-ennemmin-leikkaukset-kuin-veronkiristykset/>
- Metelinen, S. (2025c). Suursota pelottaa lähes puolta suomalaisista, mutta useimmat luottavat Natoon, EVA Artikkeli, <https://www.eva.fi/blog/2025/11/04/suursota-pelottaa-lahes-puolta-suomalaisista-mutta-useimmat-luottavat-natoon/>

Elinkeinoelämän valtuuskunta

Elinkeinoelämän valtuuskunta EVA on elinkeinoelämän ajatuspaja, jonka tavoitteena on edistää yhteiskunnan pitkän aikavälin menestystä.

EVA toimii elinkeinoelämän ja yhteiskunnan vaikuttajien kohtaamispaikkana.

EVA tuottaa tietoa ja uusia näkökulmia julkiseen keskusteluun.

EVA Analyysit ottavat kantaa ajankohtaisiin kysymyksiin ja tarjoavat ratkaisuja yhteiskunnallisiin ongelmiin.

Analyysit löytyvät EVAn kotisivuilta www.eva.fi.

ISSN 2342-0774 (Painettu) ISSN 2342-0782 (PDF)